UUTISET

On jo nähty, että Kiinalla on erittäin kova halu ostaa Suomesta, mutta on aika erikoista, jos emme edes tarjoa sinne. **OHJELMAJOHTAJA ESA WRANG, FINPRO**

PÄIVÄN PUNKTI

Uhan-alainen kaupunki

Pääkaupunkiseudun vanhin lentoasema sijaitsee Malmilla. Malmi on palvellut lentoliikennettä 1930-luvulta alkaen. Sieltä lensivät presidentit valtiovierailuilleen ja sinne saapuivat kansainväliset lennot aina siihen saakka, kun Seutula valmistui Helsingin olympiakisoihin 1952.

Malmi on täynnä historiaa, mutta ei vain historiaa. Lentokenttä toimii edelleen. Samanlaisia kaupunkikenttiä on monissa paikoissa. Monet niistä ovat saaneet jopa uuden elämän, kuten Bromma Tukholmassa.

Tasavallassa taistellaan nyt siitä, voiko Malmin kenttä jatkaa. Valtio on päättänyt lopettaa kentän ja Helsingin kaupunki haluaisi rakentaa tilalle 25 000 asukkaan kaupunginosan. Malmista halutaan rakentaa kunnon betonislummi.

Sanotaan, että Suomessa vallitsee tonttipula. Se on kummallista, sillä maata on meillä viisi hehtaaria jokaista asukasta kohden.

Suomalaiset taitavat tarvita tilaa enemmän kuin muut. Esimerkiksi saksalaisia on Suomen kokoisessa maassa yli 80 miljoonaa, mutta ei heillä ole tiukkaa. Berliiniinkin mahtuu monta lentokenttää.

Suomessa halutaan nykyisin suojella kaikki suot. Mitä kauempana, sitä varmemmin jokin erämaa halutaan käyttökieltoon. Kaupunkeihin suojeluinto ei sen sijaan ulotu. Siellä saa tehdä mitä tahansa.

Malmin kenttä on rakennettu suolle. Eikö juuri se pitäisi liittää soidensuojeluohjelmaan?

Malmin lentoasema on toimiva laitos, joka on osa Suomen historiaa. Kenttä on vanha eikä sinne voi laskeutua suurella jumbojetillä, mutta ei se ole tarkoituskaan. Silti kentän purkaminen on järjenvastainen teko.

Ympäristönsuojeluun pitäisi kuulua myös rakennetun ympäristön suojelu, mutta se tuntuu olevan vaikeaa. Malmin kenttä ei edes ole ainoa paikka, joka halutaan tuhota. Jatkoakin on luvassa.

Helsingin perustamispaikka on Vanhakaupunki, jonka koskeen Vantaanjoen suulle rakennettiin aikoinaan kaupungin ensimmäinen voimalaitos. Nyt tuokin historiallinen pato haluttaisiin repiä, vaikka se ei haittaa ketään. Asialla ovat vihreät ”kalamiehet”, joiden huvina on uistella taimenia ja heittää sitten henkitoreiset kalat takaisin veteen.

Vanhat kaupungit Suomessa alkavat olla uhanalaisia. Ne tarvitsevat suojelua vähintään yhtä paljon kuin saimaannorppa.

LAURI KONTRO
on Maaseudun Tulevaisuuden päätoimittaja.
lauri.kontro@maaseuduntulevaisuus.fi

KARI SALONEN

Kuluttajat suosivat edullisia tuotteita ja kaupan merkkejä.

Elintarvikeala ei jaksa kasvaa kotimaisin voimin

Elintarviketeollisuus kannattelee kansantalouttamme, mutta kasvu edellyttää suuntaamista vientiin.

Elintarvikeyritysten ensisijainen markkina-alue

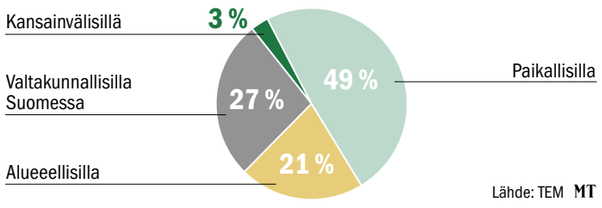

Elintarvikeyritykset kokoluokittain 2012

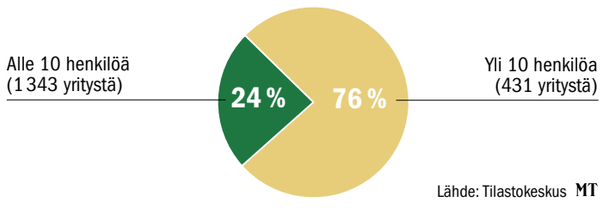

Elintarviketeollisuus työllistää lähes 33 000 henkeä ja koko ruokaketju noin 300 000 henkilöä. Kotimaisuusaste on alkutuotannosta lähtien 82 prosenttia ja lopputuotteistakin valtaosa myydään kotimaassa kuluttajille, suurtalouksille ja teollisuudelle.

Ennakkotietojen mukaan elintarviketeollisuuden bruttoarvo laski kuitenkin miljardilla eurolla 10,6 miljardiin euroon vuonna 2013. Päivittäistavaroiden myynti kasvoi, mutta määrä ei. Se huolestuttaa elintarviketeollisuutta.

Tiedot ilmenevät työ- ja elinkeinoministeriön teettämästä elintarviketeollisuuden toimialaraportista, jonka Elintarviketeollisuusliitto julkisti keskiviikkona.

Vakaa ala, köyhä kansa

Periaatteessa ruoka-ala on vakaa, koska huomennakin syödään ja juodaan. Viime aikoina epävakautta ovat kuitenkin lisänneet sääntely sekä politiikka: maatalous-, vero- ja kauppapolitiikka.

Myös teollisuudenalan sisäinen kilpailu on raportin mukaan kiristynyt. Alaspäin ovat menneet öljy-, kala- ja myllyteollisuus ja erityisesti leipomot. Tuonti on lisääntynyt ja kotitaloudet säästävät.

Kotimaan kasvunäkymät ovat jatkossakin kituliaat: kansantalous mataa, kotitalouksien tulot eivät nouse, ostomäärät eivät kasva ja ostoksissa suositaan edullisia tuotteita ja kauppojen omia tuotemerkkejä.

Tosin osa kuluttajista panostaa yhä enemmän eettisyyteen, terveellisyyteen ja kotimaisuuteen. Jopa Lidlin myymän ruuan kotimaisuusaste on raportin mukaan noussut.

Toivo on viennissä

Kun kasvua ei saada kotimaasta, pitäisi tähdätä maailmalle. Siellä ruokamarkkinat eivät ole nollasummapeliä ruokahyllyllä, vaan kysyntä kasvaa. Food from Finland -vientiohjelma tähtääkin viennin kaksinkertaistumiseen vuoteen 2020 mennessä.

”Tälläkin tavoitteella ollaan vielä paljon Ruotsin ja Tanskan perässä. Suomea ei ole brändännyt korkean elintarvikeosaamisen maana kukaan”, Finpron ohjelmajohtaja **Esa Wrang** manaa.

Suomen elintarvikeviennin arvo oli vuonna 2013 yhteensä 1,6 miljardia euroa, mutta tuonnin peräti 4,3 miljardia euroa. Tuonti tosin laski 1,2 prosenttia vuodesta 2012 ja vienti on ollut hennossa nousussa.

Ruotsin ruokavienti on yli 5 ja Tanskan 16 miljardia euroa.

Elintarviketeollisuusliiton toimitusjohtaja **Heikki Juutinen** kiittelee kuitenkin sitä, että valtion virkamiehissä on alkanut viritä selvää yritysmyönteisyyttä.

Wrang on varovaisempi.

”Elintarviketeollisuus on nyt yksi kärkihankkeita, mutta meistä itsestämme on kiinni, pysyykö se siellä. Valtiovalta ei tue sitä automaattisesti, ja muut toimialat ottavat paikan mielellään.”

Wrangin mukaan vain 12–13 prosenttia suomalaista pk-elintarvikeyrityksistä toimii edes jotenkin kansainvälisillä markkinoilla, vaikka vienti olisi yksi tärkeimpiä kasvun lähteitä.

”Viennissä yksikään suomalaisyritys ei ole toisen kilpailija, markkinoita riittää ja kilpailu tulee ihan muualta.”

Finpron tavoitteena on saada sata yritystä vientiohjelmaan mukaan. Kertakustannus viiden vuoden ohjelmasta on mikroyrityksille 1 500, pk-yrityksille 3 000 ja suurille 6 000 euroa.

Pk-yritykset voisivat aloittaa viennin Itämeren alueelta ja Pohjoismaista, kun taas kokeneemmat tähtäävät Kiinaan, Japaniin ja Etelä-Koreaan.

”On jo nähty, että Kiinalla on erittäin kova halu ostaa Suomesta, mutta on aika erikoista, jos emme edes tarjoa sinne”, sanoo Wrang, joka viekin yrityksiä Aasiaan ensi keväänä.

EIJA MANSIKKAMÄKI

Gröhn jatkaa puheenjohtajana

Atrian toimitusjohtaja **Juha Gröhn** jatkaa Elintarviketeollisuusliiton puheenjohtajana ensi vuonna. Varapuheenjohtajana jatkaa Vaasan Oy:n toimitusjohtaja **Esa Rautalinko** ja uutena aloittaa Paulig Oy:n konsernijohtaja **Jaana Tuominen**.

”Päättäjien on ymmärrettävä, että elintarviketeollisuus haluaa menestyä ja että vahva kotimarkkina tuo työtä, talouskasvua ja verotuloja. Suomi ei elä pelkästään viennistä”, Gröhn sanoi keskiviikkona Helsingissä.

Suomalaiset käyttävät ruokaan ja juomaan vuodessa 22 miljardia euroa eli 12 prosenttia menoistaan. Niistä kertyy 4,2 miljardia euroa veroja.

”Me elämme tavallisten ihmisten lompakolla. Jos ihmisillä ei ole rahaa, he säästävät myös ruuasta. Täytyy huolehtia siitä, että kotimarkkinat säilyvät elinvoimaisina. Haja-asutus-Suomella on merkitystä koko Suomen pärjäämiselle, ja siellä on tärkeää olla kauppoja ja yrityksiä.”

Gröhn huomautti, että valmisteverot ja sääntelyn muutokset lisäävät kustannuksia.

”Verotaakka on liian kova. Se syö kuluttajien ostovoimaa, nakertaa yritysten kilpailukykyä ja vähentää investointeja.”

EIJA MANSIKKAMÄKI

Juha Gröhn

Turkistarhojen viennin ja tuonnin arvo

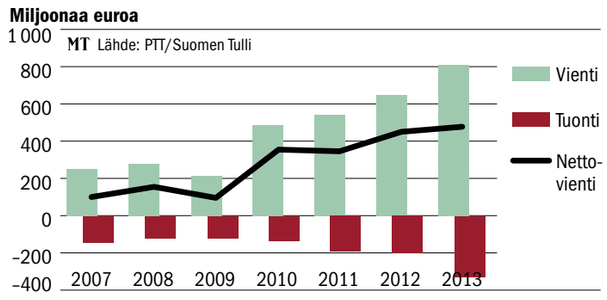

Turkisalan tuottamat verot vuonna 2013

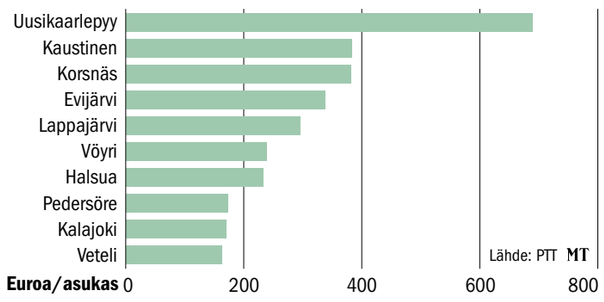

Turkisala tuotti muhkeat verotulot

Turkisalan huippuvuosi 2013 tuotti sievoiset verotulot valtion, kuntien ja seurakuntien kassaan. Pellervon taloustutkimuksen (PTT) keräämien tietojen mukaan turkisalan verotulot kasvoivat viime vuonna noin 90 miljoonaan euroon.

Esimerkiksi suuryhtiöt Nordea ja ABB maksoivat samalta ajalta noin 80 miljoonaa euroa veroja.

Turkisalan talous on kehittynyt viime vuosina erittäin suotuisasti. Vuosi 2013 oli huippuvuosi sekä kotimaisten nahkojen että välitettyjen nahkojen myynnissä.

Nousukiito päättyy kuitenkin tänä vuonna, sillä turkisten hinnat romahtivat tämän vuoden huutokaupoissa ja alan kannattavuus on siten heikentynyt.

”Minkkipuolella hinnan pitäisi nousta, jotta päästään kannattavalle tasolle. Ketuilla ollaan siinä rajalla”, sanoo Turkiseläinten kasvattajain liiton varatoiminnanjohtaja **Hannu Kärjä**.

Hän uskoo tilojen silti selviytyvän laskusuhdanteesta.

”Taloudellinen lähtöasema on niin hyvä, että elinkeino kestää suhdannemuutoksen, jos tuotantokustannukset seuraavat nahkan hintojen laskua. Rehun hinnan on laskettava.”

Alalla on talouskasvun vuosina investoitu. Kehitystyö näkyy myös siinä, että alalla työskentelevien henkilöiden määrä nousi vuonna 2013 lähes 5 000:een. Vielä vuonna 2008 turkisala työllisti noin 3 300 henkilöä.

Heikko taloustilanne rokottaa Kärjän mukaan eniten niitä tiloja, jotka ovat vastikään investoineet.

> Turkistuottajien lihavista vuosista on nautittu eniten Uudenkaarlepyyn kaupungissa.

Pohjanmaalla tärkeä

Turkisalan taloudellinen merkitys korostuu Pohjanmaalla, jossa turkistiloja on eniten.

Turkistuottajien lihavista vuosista on nautittu eniten Uudenkaarlepyyn kaupungissa. Siellä turkistuotanto toi viime vuonna kaupungin kassaan peräti viidesosan euroista. Ala tuotti pikkukaupungille verotuloja lähes 700 euroa asukasta kohden.

Myös monissa muissa Pohjanmaan kunnissa turkistarhauksella on suuri taloudellinen vaikutus. PTT vertaili turkiselinkeinon tuottamaa verokertymää kymmenessä kunnassa, joissa turkistarhoja on paljon. Turkialan verot muodostivat 6–12 prosenttia näiden kuntien verokertymistä.

Turkisalan suhdanteita pohditaan parhaillaan tiloilla, sillä siitokseen jätettävien naaraiden määrä päätetään näihin aikoihin.

”Turkistuotannon sopeutuminen suhdannemuutoksiin on kankeaa. Siihen on mahdollisuus vain kerran vuodessa toisin kuin esimerkiksi teollisuudessa, missä tuotantoa on helppo supistaa kannattavuuden mukaan vuodenajasta riippumatta”, Kärjä toteaa.

HANNA LENSU

”Maista Suomi” suosittaa kotimaista

Elintarviketeollisuusliitto (ETL) alkaa herätellä suomalaisia valitsemaan kotimaisia ruokia ja juomia Maista Suomi -tempauksella.

”Jokainen meistä voi vaikuttaa maamme hyvinvointiin ja työpaikkojen säilymiseen. Elintarvikeala on suuri työllistäjä ja sillä on suuri alueellinen merkitys, sillä suurin osa raaka-aineista tulee kotimaasta”, muistuttaa Elintarviketeollisuusliiton toimitusjohtaja **Heikki Juutinen.**

Viestinä on, että yksi lisäeuro kuukaudessa synnyttää vuodeksi 1 500 työpaikkaa.

Suomalaisista 65 prosenttia pitää tärkeänä syödä kotimaista. ETL kehottaa suomalaisia tekemään tietoisia valintoja myös ravintolassa, tutkimaan pakkausselosteita ja tunnistamaan kotimaisuudesta kertovat tunnukset.

EIJA MANSIKKAMÄKI